

ĐUỐC NHÀ NÀM

Chủ nhiệm
NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO RA MỖI NGÀY
TELEPHONE N° 696 — Báo-quán : 72 đường Lagrandière — SAIGON

Quản lý
NGUYỄN-VĂN-SÂM

Năm thứ nhất. — Số 36

GIA BAO	YENDREDI
Một năm...12000	30
Sáu tháng...6.000	MAI
Ba tháng...3.000	1930
Một tháng...1.000	
Mua báo phải trả tiền trước.	
In ra 10 giờ sáng	

LÒNG ÁI-QUỐC CỦA NGƯỜI VIỆT-NAM

của NGUYỄN-PHAN-LONG.

Thái-bình-dương Tap-chi bên Tây mới đăng một bài nghiên-cứu về phong-trào quốc-dân ở bên Đông-dương minh. Trước hết tác-giả bài ấy nhận ra rằng mấy dân tộc ở Đông-dương, không có liên lạc với nhau, bằng một lòng ái-quốc duy nhất, lại chia lìa nhau vì những sự cạnh-tranh, những sự bất-hòa, thành ra mỗi địa-phương có một chủ nghĩa ái-quốc khác nhau, và nghịch với nhau lắm.

Dân tộc đồng người hơn hết và tràn lan ra mạnh hơn hết, là dân-tộc Annam. Nói cho công-bằng, đứng có ý thiên-vị gì hết, thì một người nào chịu khó xem xét, cũng không có thể gì thấy dân tộc Việt-Nam có lòng ái-quốc cao, tinh đời với quốc-gia, y như những lý-thuyết của người Âu-châu. Ấy là tác-giả bài kia nói quả quyết như vậy.

Thiệt vậy, trong ba xứ về dân-tộc Việt-Nam, là Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Nam-kỳ, nếu không phải là có ý nghĩ kỳ bất hòa với nhau, thì thiệt cũng có sự ganh đua với nhau. Sự ganh đua ấy không liên lạc được người ta với nhau, lại còn gây lên cái không-khi ác cảm, do sự kỵ-ngạo lẫn nhau và do sự đoàn-thể của dân ở xứ này đứng chống với dân hai xứ kia.

Ngay ở trong những xứ ấy cũng vậy, người ta không có thể thấy rằng lòng ái-quốc của người Bắc-kỳ, người Trung-kỳ, hay là người Nam-kỳ. Song tác-giả lại công-nhận rằng do ở tình huệ rất mạch chùng nói nói giống và vì cái lẽ ác-cảm đã nói trên kia, mà dân tộc Annam xứ này lại ở xứ kia có tình gắn bó liên-lạc với nhau và dân xứ kia cũng vậy, cũng nhau phân-kháng với dân xứ nó tới ở đất mình.

Người Annam đã chẳng có lòng ái-quốc, lại cũng không có chủ-nghĩa quốc-dân nữa. Người ta chỉ thấy người Annam có cái chủ-nghĩa quốc-dân giả-dối, bất quá nó cũng giống như sự giải-cấp tương tranh, nhưng thế mà nó có cái hình-thức là phong-trào quốc-dân, là chính vì chỗ kết-hiệp của các giải-cấp (người Tây và người Annam) chống chọi với nhau.

Đó là cái lý-luận lạ lùng, mà nhà truy-bút của Thái-bình-dương Tap-chi đã đem những chứng cứ này, lý-thuyết kia mà viết ra, rồi kết-luận rằng chính người Việt-Nam đã không biết ái-quốc, thì những cuộc cách-mạng, những cuộc biểu-tình đã xảy ra ở nhiều nơi trong nước Việt-Nam về hồi gần đây, chính là bọn cộng-ân Nga gây nên, đúng khuya rồi những nước có thuộc-địa, vậy thì các nước châu Âu nào có thuộc-địa, đều phải chung lưng đấu sức với nhau, như cuộc Đông-minh của các nước lớn ở Âu-châu ngày xưa, để ngăn ngừa phong-trào cách-mạng mới đứng.

Ái đó có những công việc rành rành, phá tan mấy câu chuyện cá gan nói chặc đó. Những công-nghiệp long trời lở đất của các vị anh-hùng cứu-quốc, đã ghi chép trong lịch sử Việt-Nam, bao phen lấy can-đảm ra chống cự với quân Tàu xâm-lược, đũa sắt lòi không cần nhá lưỡi, và chỉ nhắc lại những lời phân-chứng của các vị đại-trưởng và Bộ-thống Pháp, trong hồi người Pháp qua chinh-phục nước Việt-Nam, thì các vị ấy đã tỏ lòng khâm-phục cái can-đảm của người Việt-Nam và đã thuật lại nhiều chuyện ái-quốc rất là cảm-dộng.

Người Annam ở phương Nam và người Annam ở phương Bắc, thường lấy một cái điệu nói khác

nhau hay là một đôi cái phong-tục riêng từng xứ, mà chỉ trích chẻ cười lẫn nhau, nhưng không phải do lòng độc-điểm gì mà chẻ cười lẫn nhau, và chẳng sự ấy ngày nay cũng ít thấy rồi; nếu như lấy sự đó mà bảo rằng người xứ này bất hòa với người xứ kia, thì thật là vô lý. Nếu vậy, ví dụ như người Paris hay điêu cợt mấy người Marseille nói giọng trại bẹ và hay nói lạo, thì có lẽ người ta cũng có thể cho rằng người Paris không nhĩa người Marseille là đồng bào đồng chủng chẳng? Cái phong-trào « địa-phương chủ-nghĩa » (regionalisme) đã ra từ lúc xong chiến-tranh tới giờ, có lẽ cũng có thể cho là cái phong-trào phân-lí trong các tỉnh khác nhau ở bên nước Pháp vậy.

Hướng chỉ cái chủ nghĩa ái-quốc của người Pháp cũng mới để ra gần đây mà thôi, chứ có phải là lâu ngày chi đó. Ông hoàng Condé, là người thắng trận Rocroy, đã có lúc nọ kết liên với nước Ý-pha-nhò mà đánh lại tổ-quốc. Lại ông Turenne, đạo-đức như thế, mà vào dâng Fronde lại vẫy cờ mất đa-tính của bà quận-chúa Longueville. Lại như vua Louis XVIII, sau khi vua Na-phá-luôn đã đi rồi, thì cũng nhờ thế-lực của ngoại-quốc mà trở về nước Pháp. Niềm mấy chuyện ấy ra, chắt chắt người cái lại với tôi rằng đó toàn là những việc chỉ đứng một mình không đủ làm tăng chứng gì hết, song bởi vì những người đương thời chẳng xét mấy việc như thế, không cách nghiêm khắc, thành ra không ai cho là tội phản quốc vậy. Chỉ có một điều, nếu như ai dám bảo-rằng người Pháp không có lòng ái-quốc thì thật là táo-bạo quá.

(Tòa-kiểm-duyệt bỏ một đoạn)

Cũng vì những lẽ giống nhau như thế, cho nên tất nhiên là người ta phải chịu nhận rằng thiệt người Việt-Nam cũng có lòng thương nước mới đứng. Nếu lấy ý thiên-vị hay là vì công đầu cũng có mà chửi sự người Việt-Nam có lòng ái-quốc đi, thì thiệt là một điều sai lầm nguy hiểm lắm đó; một vấn-đề mà muốn giải-quyết, thì người ta đứng có sát một điều nên xét nào, thì mới giải-quyết được.

Nguyễn-Phan-Long

COI Ở PHỤ TRƯỞNG
Có số quyền giúp đồng-bào bị nạn

CUỘC HÁT NGHĨA QUYÊN
Đêm hồi hôm bạn hát Phước Cường và Phước - Trường nhập một hát tại rạp Modern Cinéma để góp tiền giúp anh em bị nạn ngoài Bắc.

Đêm nay bị mưa lớn quá, nhưng người đến làm nghĩa cũng khá đông, góp tiền vào cửa được trên 400 \$ 00.

Trong một tháng nữa thì lãnh « SÔNG HƯƠNG » sẽ ra đời, làm bằng tờ của con tim vàng, án là đầu núi. — Tốt hơn làm Tàu.
AU TISSEUR
72, Boulevard Bonnard, 72 - Saigon

Hình này nhắc lại một quang-cảnh lượ ngoài Bắc hồi năm ngoái, mới đến đối có nạn đói năm nay Có trăm muông đồng-bào đói không có cơm, khát không có uống, ở không có nhà, đương khổ sở linh-dính, kêu gào cứu-viện. Trước cảnh đồng-bào bị nạn như thế, ai đang tâm no ấm lấy một mình. Ta phải cứu-giúp anh em bị nạn mới được.

Hội-dồng Nam-Kỳ Cứu-tế Nạn dân đã thành lập rồi, ai cũng đem lòng từ-bi, làm việc nghĩa hiệp, mà bỏ tiền ra quỳn giúp cho đồng, chẳng những ta cứu-cấp cho anh em bị nạn mà thôi, ta còn có thể phòng-bị cứu-tế những nạn sẽ xảy ra sau này nữa.

Gần 300 học-sanh trường Huỳnh-khương-Ninh làm reo
Trò Hà-văn-Cường liệt ông Đốc-học một chiếc guộc

Trong mấy kỳ trước, Đồn-báo đã có thuật việc vụ chống người đội Tây đánh một trò nhỏ trong trường tư-thực Huỳnh-khương-Ninh và ông Đốc-trưởng đã đem vụ ấy mà thưa đến quan Tổng-binh (Général) rồi nữa. Về phần ông Đốc thì định lý pháp-luật để đối phó với kẻ vô-phu kia, còn về phần học-sanh trong trường thì họ lại muốn tính một cách khác?

Ngày 27 Mai, hết thầy các lớp học mới lớp cũ ra 2 người đại-biểu, cũng nhau làm một cái đơn yêu-cầu 5 khoản và đưa lên ông Đốc, tức là M. Huỳnh-khương-Ninh. Trong 5 khoản ấy, có khoản thứ nhất học-sanh yêu cầu ông Đốc phải phân đơn lập tức việc vụ chống người đội Tây đánh trò nhỏ kia cho anh em biết ra làm sao, bằng không thì họ sẽ thi-hành cái chánh sách riêng của họ!

Khoản thứ nhì, học-sanh xin ông Đốc từ rày sắp lên nếu anh em có phạm luật nhà trường, ông không được viết thư gửi về tổ cho cha mẹ học-sanh biết; như là khi muốn đuổi một trò nào phải trưng bằng chứng rõ ràng cho anh em biết mới được đuổi hẳn hẳn....

Tiếp được cái đơn yêu cầu ngộ nghĩnh, thầy ông H. K. Ninh chưa kịp xét đoán tới, thì qua ngày 28 Mai vào lối 7 giờ, sau khi ăn lót lòng rồi học-sanh trong trường bắt đầu kéo đến phòng việc ông Đốc mà làm ồn ào cao lên, xin ông phải trả cái đơn yêu cầu hôm qua và lập tức phải thi hành những điều khoản trong đơn ấy.

Họ vừa ép buộc ông Đốc như vậy vừa muốn kéo nhau bỏ trường mà ra, thì lúc bấy giờ có một ông Cố, 2 người biện Tây và vài người lính Annam ngăn cản họ lại. Khi ấy ông Đốc tính để ra giữa đám đông để phân trần hơn thiệt cho đỡ-đé ông nghe, song ông vừa mới ra sân đã bị liệt một chiếc guộc đi sáo cạnh tai nghe một cái chặc! Ông day đầu ngó lại thấy rõ là trò Hà-văn-Cường, 36 année, liêng ông,

HỘI-ĐỒNG ĐỀ-HÌNH PHŨ-THỌ

BẢ LÂM AN NHỮNG NHÀ CÁCH-MẠNG Ở YÊN-BÁY, HƯNG-HÓA VÀ LÂM-THAO

Trong 87 người bị-cáo, chỉ có 2 người được tha

Vì có cứ đại-biểu riêng từ Hlanoi lần Phú-thọ xem Hội-đồng Đề-hình xử, nên chỉ mỗi buổi Hội-đồng, Đồn-báo đều có điện-tin riêng, đây đủ rõ ràng, mà Đồn-báo đã đăng trong số báo ra ngày thứ tư mới rồi. Ngày buổi sáng hôm ấy, Đồn-báo đã tiếp tin riêng ở Phú-thọ gửi vào kể rõ những án của Hội-đồng đã xử, song báo đã đến giờ lên máy, cho nên chỉ kịp đăng tên 10 người bị xử tử mà thôi. Còn thì phải đình tới bữa rày mới công-bố được.

Cả thấy 87 người bị cáo, Hội-đồng xét hỏi rồi tha bổng cho hai người là Nguyễn-Thập, và Nguyễn-vân-Chiến, còn 85 người thì Hội-đồng kết-án:

- 10 người xử tử;
- 28 người chung thân khổ-sai;
- 2 người chung thân cấm-cố;
- 4 người 20 năm khổ-sai;
- 3 người 20 năm cấm-cố;
- 1 người 5 năm khổ-sai;
- 1 người 5 năm cấm-cố;
- 36 người đi đày.

Chỉ có 28 người bị án chung thân khổ-sai, thế mà trong số báo ra ngày thứ tư, thợ sắp lộn số 2 làm số 3, thành ra 38, mà quên không sửa; trường này, nên cần-chỉnh lại. Nên nhớ rằng trong 85 người bị án-đày, có một nhà, nữ-cách-mạng là có Nguyễn-thị-Lâm, bị án 5 năm cấm-cố. Cũng là, hình như Hội-đồng Đề-hình đối với dân-bà cách-mạng thì có cái lệ làm án như nhau. Thiệt vậy, chắc có nhiều độc giả còn nhớ phiên Hội-đồng Đề-hình ngày 27 Mars ở Yên-bay, cũng có nhà nữ-cách-mạng là có Nguyễn-thị-Bách, mà Hội-đồng cũng xử 5 năm cấm-cố.

Quan Thông-độc trưng trị những kẻ làm việc thầu thuê thân an cấp của dân

Đã nhiều lần Đồn-báo nói rằng Đồn-báo tiếp được nhiều thư ở Lục-tính gửi lên than phiền về những người làm việc sở thầu thuê thân, hay ủy-quyền há-hiệp dân-lính, buộc người ta đóng tiền số tiền nhà-nước đã đóng, đóng bỏ vào túi mình. Những bức thư như vậy, ngày nay càng còn nhận được mãi.

Thật Đồn-báo không nói rằng bắt thấy những người làm việc phát giấy thuê thân là ăn gian ăn của cấp dân, bởi vì bản tự có ngôn đại ngôn cụt, thì trong sự phát giấy thuê thân cũng vậy, thiệt cũng có người từ-đề trong sách, hiểu phận sự mình. Song cái hạng bất lương, cái hạng khôn nạn kia vẫn là có nhiều; ai vào đóng giấy thuê thân thì chúng đòi ăn hối lộ, nếu không thì chúng ăn nói vô phép, hay là làm cho người ta phải chờ đợi lâu lâu. Bởi vậy dân phải than phiền là phải.

Độc-giả chắc còn nhớ cách hơn một tuần lễ nay, Đồn-báo đã đăng nguyên một tờ phụ-trương, nói tình-cảnh oan-khổ của dân Ca-mau, do một người há-hiệp làm việc thầu thuê há-hiệp và ăn cấp của dân. Sau khi số báo ấy ra, thì ông Nguyễn-phạm-Long, Đồn-báo Chủ-nhiệm, cảm-tỏ báo lên yêu-kiến quan Thông-độc và bày tỏ tình-cảnh của dân ở Lục-tính đồng than than hao tổn khổ-khốn thế nào, để cho chánh-

SÓNG GIÓ CHUA YÊN

Miền Hậu-giang hãy còn rục rịch nào động

Trong số báo ra ngày thứ tư, Đồn-báo đã nói rằng theo như số mặt-thám đã dò xét, thì tình-hình ở miền Hậu-giang vẫn chưa thật là yên-lặng, vì còn có nhiều làng rục rịch nào-động, song vì thấy có lính đóng giữ các nơi rất nhiều,.....

Nghe nói ngày thứ tư, Đồn-báo Chợ-mới, là chỗ giáp ranh hai tỉnh Sa-dec, Long-xuyên, lại xảy ra chuyện bạo-động chi đó. Chánh-phủ đã thi-hành phương-pháp phòng-bị ngay. Hồi khuya hôm thứ tư, ở Saigon ta, ai đi chơi đêm, thấy có mấy xe ca-mi-ông, chở toàn lính đi, ấy là chở về một Sa-dec đấy.

Đồn-báo lại đã nói rằng Chánh-phủ phải quan Chúng-lý Motais de Narbonne và quan ba Stader đi xem xét tình-hình ở Hậu-giang, thì hiện nay hai ông ấy đương đi thanh-tra trong mấy tỉnh Soctrang, Long-xuyên và Sa-dec. Mục-dịch cuộc thanh tra ấy, là để xét xử những người bất được quả tang là bạo-động hay rồi truỵ-n đon, mà nếu có thể xử, thì xử liền tức thì, để tránh những sự găm-cầm người ta lâu ngày, có khi giam lăm người vô tội.

2. người cấm cố chung thân
Nguyễn-vân-Hanh và Đỗ-v-Danh
36 người đày chung thân
Nguyễn-vân-Doanh, Bùi-khắc-Lập, Bùi-danh-Quân, Bùi-v-Hoa, Đào-vân-Sứ, Đỗ-v-Hội, Nguyễn-vân-Hàn, Hà-vân-Long, Bùi-v-Hộ, Nguyễn-vân-Cầm, Nguyễn-v-Điền, Hà-vân-Cự, Đặng-vân-Thúc, Trần-vân-Phúc, Phạm-vân-Lương, Nguyễn-Lực, Đỗ-vân-Thái, Phạm-vân-Lưu, Nguyễn-vân-Kỳ, Nguyễn-khắc-Giao, Đào-duy-Tu, Phạm-hữu-Xương, Phạm-vân-Lịch, Cao-vân-Thuyết, Tạ-minh-Chu, Nguyễn-Miễn, Hoàng-vân-Liêu, Ngô-chi-Viễn, Ngô-tôn-Quyển, Đỗ-vân-Trình, Đỗ-vân-Trình, Đỗ-v-Khai, Trần-Khê, Lê-vân-Cự, Bùi-v-Bích, Trần-vân-Trình.

(Xin coi tiếp qua trang 6)

Sao mà nhiều truyền-đơn dừ vậy?

Những nhà bán giấy mực ở xứ ta lúc này mua bán làm ăn chắc khá làm, vì có truyền-đơn rải luôn luôn. Chiều bữa thứ tư, vào lối ba giờ thì một-thám bắt được một người đương rải truyền-đơn ở ngay đường Espagne.

Lại hồi 5 giờ, một viên cảnh-sát ở quận thứ nhất đi tuần, khi tới cầu Phú-mỹ, xa xa thấy một chàng thiếu-niên bận đồ đen, có cầm một giấy gì ở trong tay. Viên cảnh-sát đó chắc là giao há-lương cho, đó liền muốn bắt để xét hỏi, nhưng người kia biết ý, liêng mở giấy xuống liền có rồi trốn mất. Viên cảnh-sát luyem giấy lên coi, quả là truyền-thiệt.

Mấy tỉnh về phía tây Nam-kỳ, thì tệ-tệch như thế kia, còn về phía Đông, thì cũng tràn ngập những sự truỵ-n truyền. Đêm bữa thứ ba, có ai đó truỵ-n đon vào trong nhà Hưng-quân Nghi và trong trường tiểu-học ở tại làng Tân-thời-Nhật, trên là-điền. Lính ở là-điền đã đem trình số san-đam Gia-định rồi.

Những truyền-đơn ở nước ta lâu nay, hầu như rải khắp, có lẽ ở trong một cái thư-viện mới bắt.

Hỏi người Annam

Trình độ ta còn chỉ nhờ cậy Mỹ ta. Chúng ta nên đem mỗi người một cục đá mà xây dựng nền hậu vận nước nhà. Cục đá ấy gọi là Sự làm việc, Việc làm cần, Cứu đốn-thần. VIỆT-NAM NGÂN HÀNG

THE THAO

ĐÁ-BANH

TIN THE-THAO

ở CHOLON

Hôm tối thứ ba 27-5-30 T.C.T.T. Cholon có nhóm đại-hội thường niên...

Vụ đồng-bào ta cũng nên rập đội ngày coi ông D.H. Bửu Văn...

Cũng trong đêm ấy ông Đỗ-Bửu-Bửu có nói rằng ông Nguyễn-vân-Cổ...

Hội U.S.C. các chiến tướng đồng chịu song chưa biết chiến tướng hội Etoile de Giadinh...

TƠ-NÍT

Phần nước về mây

Kỳ đem Chim, Giao ra trở tại ở Bắc-thành, ông Triệu-vân-Yên có ghé lại kính-lễ...

Trong khi ấy có M. Pirot quân lý-vân; hống quan Khâm-sứ Trung-kỳ...

Từ ngày được phần nước hương vua nhà vua vật đợi chờ trời...

Đến-báo xin chia mừng cũng tam vị.

Bởi giành cảm tay bánh với sếp-phơ mà sanh họa lon

Vụ chiếc xe đồ đưa đường Gông-Saigon dựng vào góc cây...

Con đường Gông-Saigon có xe hơi đưa đồ đã lâu rồi, xe của Chết có, xe của Tây có, xe của An-kam có...

Đã biết rằng là Gông-Saigon, đường đất chỉ có 3 cây số mà giá tiền đi xe người...

Ngày 21 Mai rằm 15-5-30, giờ chiều xe đồ đi về Đaklang...

Rồi trên chuyến xe ấy có tên Nguyễn-vân-Thiện, ước chừng 23 tuổi...

Tên Mào cũng có tánh cần thận không chịu đưa tay bánh cho khách trên xe...

Trong số người mướn nạn có tên Thơm làm controlleur bị bắt đầu, chở về đến nhà thương...

Hiện nay còn 3 người nằm tại nhà thương Gông-Saigon, có 2 người bị thương tích nặng lắm...

Thật là! Vì muốn khoe tài chửi chửi mà giết máy mướn người, tưởng quan trên cũng nên tra xét phân minh...

Việc Vật

SAIGON

Trên nóc nhà rớt xuống đất chết ngắc

Hồi một giờ rưỡi trưa ngày 27 Mai, một người Huế-khieu tên Mạch-Hải leo lên nóc căn phố ở đường...

CHOLON

Đánh trung mồi chày không khỏi

Ngày 27 Mai có anh 3 giờ chiều, anh 3 giờ 20 phút anh 3 giờ 30 phút anh 3 giờ 40 phút...

SAIGON

Ý chúng hiệp cõ

Ở đời thường thấy mạnh hiệp yếu, giàu hiệp nghèo, sang hiệp hèn...

SAIGON

Một cái thầy ma ở trên nóc nhà đã 3 bữa

Cách ba bữa rồi, cụ n-Trang-sư Cazcan là chủ một dãy phố từ đường...

SAIGON

CÙNG

Nguyễn-hữu-Nạ

Anh ở đâu phải về lập tức, vì má đau nhiều.

TRƯƠNG-VĂN-MÙI

Cái gì đây???

Các nóc đường Saigon có dân áp-phích nam-sư cho hay rằng...

CHAU-DUC

Câu chuyện buồn cười

Hôm đêm 23 Mai 1930 tôi ở ly giờ tối, tôi trước hàng Comp-toir de l'Onest Cháu-Duc thỉnh...

SAIGON

Lại nói về chuyện bắt được hai cây súng hôm 10 Mai

Số báo ngày 21-5-30, chúng tôi có đăng chi tiết nói rằng ở mặt-thám bắt được hai cây súng...

SAIGON

CÁI-MÁI

Ý chúng hiệp cõ

Ở đời thường thấy mạnh hiệp yếu, giàu hiệp nghèo, sang hiệp hèn...

SAIGON

BÁN CÂY SỤT GIA

Đầu cửa trên 1 gác: 3500 (m 3: 30\$ Sao, sến, id. 7\$50 Có Huỳnh đừu, bời lờ, chỏ chỉ...

SAIGON

CHỖ LỘN ĐƯƠNG

École Centrale de Commerce

Đã dời về đường Vassoigne N° 47

Khả Hu về phía tay trái sau chợ Tân-phước, rộng rãi mát mẻ, sạch sẽ, ánh...

SAIGON

Ngọn gió Đông-phong

Ấy là cái hiệu nhà ngủ ở Xóm-chiều

Mấy năm trước ở dưới Xóm-chiều, rất nên u-nhàn quanh quẽ, nhà cửa sơ sơ...

SAIGON

ÔNG LỚN

Mười năm ông lớn, xin hãy nói bành thối in cho cho lờ - bình - Lương, trong it hũ...

SAIGON

TARIF (giá tiền)

Table with 6 columns: KIỆN HÌNH, THƯỚC TẠC, MÀU HUYỀN, MÀU NÀU, CÁC MÀU, MÀU ĐẶC

Người bin cột cất nhà 1000 năm không mục và chủ nhà ngủ Ngọn gió Đông-phong, Xóm-chiều.

SAIGON

AI CHỤP HÌNH CÙNG ĐẲNG

Người An-nhôn phát minh máy chụp hình, ng là lờ rồi, nhưng mà ai muốn chụp hình...

SAIGON

Thuộc THIÊN-THỜI của Pharmacie NGUYỄN-VĂN-TRI

ở Mỹtho chẻ ra, đã cứu được nhiều người rồi. Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọt bè, thì mười bệnh không trật một.

SAIGON

Đã cứu được nhiều người rồi.

HÃY DỪNG PHÂN TRÒ HIỆU "CON CÁ"

THÌ HUÊ LỢI TẶNG BỘI PHẦN

CUỘC THƯƠNG 300\$

Trong năm 1930 này, qui nghị có đặt may hay là may công ở bốn biên sẽ được trả lại 5 phần 10 (5/10) Nghĩa là 100\$00 sẽ trả lại 500\$, 10\$ sẽ trả lại 50\$ và qui nghị còn được dự cuộc thương 300\$00 nữa.

Chung tôi tin 2 việc hào hùng này là để đem ơn qui ngại đã cho có đến bốn biên bấy lâu cho nên mong đừng phớt lờ thành tựu như ngày nay. Vì chúng tôi tin qui nghị các bạn trong đời sống cho cho lợi ích của các bạn, tiếp trước là bạn hãy là người có tâm sáng mà dự tay vào. Anh em thì cũng có tâm, trí, tài, và lòng tin cậy. Anh em hãy đem lòng tin cậy vào người này. Xin như vậy qui nghị xin Telephone 932 hay là định tay tiếp xúc Telegram. Anagnonico, Saigon thì bốn biên này người liên lạc trong hai ngày sẽ được tin.

VIỆC THẾ GIỚI

TRUNG-HOÀ

Quân Tây Bắc quả thắng trận
Có tin rằng: Quân Trung-ông và quân Tây Bắc đánh nhau rất dữ ở một trận lớn ở tỉnh Quảng Tây. Quân Tây Bắc được toàn thắng. Quân Trung-ông bị tổn thất hết 20000 người.

AN-ĐỘ

Nói thêm về việc những người làm tàu ở Rangoon làm rêu
Rangoon, 27 Mai - Hôm trước, báo cáo đã có dân tu rêu ở Rangoon, bọn thợ thuyền Ấn-độ làm rêu làm rêu nên dân coi người Miến-điện vào làm rêu. Nay được tin nói cuộc làm rêu ấy dứt, nhưng chuyện vẫn còn lời thổi là cu-li Miến-điện nay bị đuổi ra, vì mất nỗi gao nên giận, đến bọn thợ Ấn-độ làm rêu lại mà đánh. Ấn-độ với dân Miến-điện xung đột nhau, kết-cuộc thì có 80 người bị bệnh, trong đó có một người Tây, một người Mỹ và 10 người cu-li Miến-điện bị bệnh nặng. Còn mấy người bị bệnh kia thì toàn là dân Ấn-độ, có ba người gần chết. Vì có cuộc xung đột dữ dội như vậy cho nên có nhiều tiệm bán thuốc chữa bệnh, bọn thợ thuyền Ấn-độ đi phá nhà của nhóm dân, đến sự dân tu mà đập phá tan-tành hết thảy. Linh can-sít phải can thiệp vào.

ĐỨC

Thời bây giờ hết quân Đồng minh ở Đức
Sau trận chiến-tranh Âu-châu, mà quân Đức thua, phải ký điều ước này kia; chiến thua điều ước ấy thì các nước đồng minh (les allies) như Hồng-mao, Pháp, Ý, Bỉ, vẫn vẫn, mỗi nước đều có cho ít nhiều quân đội của mình thì đóng ở đất Rheinland của Đức, là cứ buộc Đức phải trả tiền bồi thường cho mau và tránh chóng, không cho Đức hoạt động về quân-sự nữa. Song hồi năm ngoái, các nước đồng-minh và nước Đức, cũng nhau ký điều-ước mới chuẩn y hẳn chương trình Young, là bản chương trình định cho nước Đức phải trả nợ bằng cách nào, chứ đồng-minh không được đóng binh ở Rheinland nữa. Bởi vậy, binh Hồng-mao, binh Pháp đóng ở Rheinland đã lần lần rút về hết. Tin ở Đức qua ngày 28 Mai, nói rằng đạo binh 67 của Pháp cũng đã rút về rồi. Thế là bây giờ ở Rheinland không còn binh nào của đồng-minh đóng nữa.

PHONG-TRÀO CÁCH-MẠNG

Đàn còn phân-kháng và thuế-mười
Bombay, 27 Mai - ở Wadala gần thành Bombay, có 11 người can-sít bị dân đánh mang bệnh, vì việc phân-kháng thuế-mười ngày 26 này. Không phải vậy là hết, bọn dân kéo nhau cả đoàn đi đánh lính can-sít và lính tuần-thuế, lính phải dùng súng lục bắn lên nhiều phát để thoát khỏi trận vây.

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 20 Mai 1930

Genes	5.60	Omon	5.48
Bombay	5.45	Cairang	5.48
Calcutta	5.45	Thot-Not	5.48
Amoy	5.45	Long-ryen	5.47
Yokohama	5.47	Clatoc trắng	5.45
Manila	5.47	--Đỏ	5.42
Cebu	5.48	Tanchar	5.48
Singapore	5.48	Sadek trắng	5.48
		--Đỏ	5.42
Travinc	5.49	CAOMIEN	5.45
Batavia	5.49	Battambang	5.45
Barba	5.49	lanam	5.45
Phuoc Long	5.49	Saigon	5.45
		Lao đỏ	1.90

Gạo N° 35 1/2 lít 7.80
Gạo N° 40 1/2 lít 7.40
Lúa 1-2 6.95
Lúa 3-4 6.50
Cơm trắng 2.40
Cơm lức 1.50
Gạo lúa đã sàng rồi 21.00

Tàu Tới

ở Pháp lại

Le Porthos.....	27 Mai
Le Sphinx.....	28 Mai
L'Entrecasteaux.....	6 Juin
Chel Mecanicien.....	
Melhol.....	9 Juin
Tàu cá Nhựt qua	
L'Asie.....	10 Juin
Sphinx.....	23 Mai
G. Metzinger.....	6 Juin
ở Trung-Bắc-Kỳ có:	
Ct de la Tour.....	31. Mai
G. G. Houme	28 Mai
Cap Touraine.....	28 Mai

Tàu Đi

Sang Pháp:

L. Sphinx.....	27 Mai
L. la Tour.....	8 Juin
Cap Touraine.....	6 Juin
G. Metzinger.....	9 Juin
Ra Trung-Bắc-Kỳ	
L. Entrecasteaux.....	23 Mai
Lo Chan-Nhựt.....	26 Mai
Sang Tàu cá Nhựt	
Le Porthos.....	30 Mai

Giá bạc

Ngày 28 Mai 10 f. 00

LỜI DẶN QUAN-HỆ

Những giá trên đây, bốn-báo lấy ngay tại Cholon mà đáng, song lời sự lên xuống hư thiệt thế nào, bốn-báo không dám bảo-lãnh, vì giá lúa gạo, nay vẫn mai khác, không như định được. Xin các nhà buôn nên lưu ý xem xét và tự chăm-chước lấy khi hơn

Việt-Nam Công-Ty

Đà-rẻ mà lại tốt
Chàng kềm gì Tây
Bảo hiểm chuyên nghề đóng giấy tây, giấy Annam giấy thơm cỡ nhỏ đủ kiểu, đã đủ mẫu, bốn tuần đặt được nhiều thứ của ở Pháp và ở Hồng-Kỳ lại, bốn tuần làm rất đẹp người, có học nghề và làm nhiều xưởng đóng, giấy làm tại nước Pháp, có nhiều giấy chúng chi tận khơn và bốn tuần lấy toàn thể giấy làm rất đẹp, có công, bốn tuần đặt thì xin gọi đồng báo đồng thứ thì biết.

Xin các ngài truy

Tại nhà hàng Đồng-Hương Lê-quán tại ngoài bờ biển ở Rangoon, của ông Dương-quang-Thích, có lãnh giùm cho một ông quan cựu Langaa, thiện nghệ về việc diễn thủ, và các vấn đề về kiến-thuật. Còn nhà hàng "thiệt là mát mẻ, giá rẻ hơn hết."

TISSAGE DE SOIERIES

ET TEINTURERIE
Pierre LÉ-PHAT-VINH
Téléphone N° 467
SPECIALITES DE :
SATINS, PONGÉES DE CHINE
ET TUSSORS
SOIERIES SPECIALES POUR
LES FEMMES ANNAMITES

TRƯỜNG-GIỚI THẠCH

dùng Trường-lý-Sanh làm kỳ binh Tổng-tư-lịnh
Trường-giới-Thạch dùng Trường-lý-Sanh làm kỳ-binh Tổng-tư-lịnh, giao cho đánh một Tân-Phố.

TRẦN-HÙNG-LIỆT KHÔNG VÀNG

mạng lịnh Trung-ương
Hôm là Mai chánh-phủ Trung-ương có ra một tờ báo nói rằng chánh-phủ đã sực cho Trường-học-Lương phải bãi-qua tra xét các tàu bè qua lại ở Thiên-tân, Nghi-hải, châu lý các quân-giới ở nước ngoài chờ vào bán cho Bắc-quân.

ANH

Làm gì thì làm chớ sự an-tịnh phải trước hết
London, 28 Mai. Bức Nghị-viên Hồng-mao nhóm hội, có 12

TRƯỜNG-GIỚI THẠCH

dùng Trường-lý-Sanh làm kỳ binh Tổng-tư-lịnh
Trường-giới-Thạch dùng Trường-lý-Sanh làm kỳ-binh Tổng-tư-lịnh, giao cho đánh một Tân-Phố.

TRẦN-HÙNG-LIỆT KHÔNG VÀNG

mạng lịnh Trung-ương
Hôm là Mai chánh-phủ Trung-ương có ra một tờ báo nói rằng chánh-phủ đã sực cho Trường-học-Lương phải bãi-qua tra xét các tàu bè qua lại ở Thiên-tân, Nghi-hải, châu lý các quân-giới ở nước ngoài chờ vào bán cho Bắc-quân.

ANH

Làm gì thì làm chớ sự an-tịnh phải trước hết
London, 28 Mai. Bức Nghị-viên Hồng-mao nhóm hội, có 12

ĐỨC

Thời bây giờ hết quân Đồng minh ở Đức
Sau trận chiến-tranh Âu-châu, mà quân Đức thua, phải ký điều ước này kia; chiến thua điều ước ấy thì các nước đồng minh (les allies) như Hồng-mao, Pháp, Ý, Bỉ, vẫn vẫn, mỗi nước đều có cho ít nhiều quân đội của mình thì đóng ở đất Rheinland của Đức, là cứ buộc Đức phải trả tiền bồi thường cho mau và tránh chóng, không cho Đức hoạt động về quân-sự nữa. Song hồi năm ngoái, các nước đồng-minh và nước Đức, cũng nhau ký điều-ước mới chuẩn y hẳn chương trình Young, là bản chương trình định cho nước Đức phải trả nợ bằng cách nào, chứ đồng-minh không được đóng binh ở Rheinland nữa. Bởi vậy, binh Hồng-mao, binh Pháp đóng ở Rheinland đã lần lần rút về hết. Tin ở Đức qua ngày 28 Mai, nói rằng đạo binh 67 của Pháp cũng đã rút về rồi. Thế là bây giờ ở Rheinland không còn binh nào của đồng-minh đóng nữa.

PHONG-TRÀO CÁCH-MẠNG

Đàn còn phân-kháng và thuế-mười
Bombay, 27 Mai - ở Wadala gần thành Bombay, có 11 người can-sít bị dân đánh mang bệnh, vì việc phân-kháng thuế-mười ngày 26 này. Không phải vậy là hết, bọn dân kéo nhau cả đoàn đi đánh lính can-sít và lính tuần-thuế, lính phải dùng súng lục bắn lên nhiều phát để thoát khỏi trận vây.

NGHỆ ĐÓN !!!

Thiên-tân đồn rằng tôi chưa-như-ter Juin 1930, gần hát cũ-lương Trâm-Dật hát tại rạp Modern Cinema; năm nay chính đến lại hát bội, đào kép danh tiếng đồng độ, nên một lạc-tính hoan nghinh khơn ngợi làm.

BÁN RAO HÀNG

Máy hát sơn thủy hiệu SO-NATA, hát đồng 3 mặt đĩa, trong nắp xi kèn thì đẹp phi thường, có phụ thêm 10 đĩa Pathé cải lương kim sơn, hào lãnh chức chủ, 1 máy hát và 20 đĩa toàn môn tính hảo. Giá thật rẻ 31\$00.
Mới lại đĩa đĩa đến khi, hát bộ Vạn-Thần-Hào, đĩa hát nhà trò ca điệu Huế, và đĩa cải-lương dân-thô có âm đôn tay rất thâm trầm.
Linh sửa máy hát và đồng-hồ. Bán đủ thứ đĩa hát và đồ phụ tùng. Gửi cách lãnh hóa giao ngân.
—Lê-văn-Tai
N° 82 Rue Georges Guyonmer (chợ-củ) Saigon
Registre du commerce N° 122

ÔNG NÀO ƯA NGHE HÁT NHÀ TRO, CỎ ĐAU

LIÊN-NHƯ-LIÊN
91-93 rue d'Espagne SAIGON
Téléphone N° 690

CHIM SPORT

18, rue Sabourain, SAIGON
VO-VAN-BAN, Directeur
OUVERTURE LE 15 JUIN 1930

GARAGE INDUSTRIEL

Chủ-nhóm thi-nhiệp: GEIROSA & DISMAS
193, Boulevard Kitchener, SAIGON
Dầu sáng SHELL
Sửa xe cho mượn xe hơi lớn nhỏ đủ kiểu, có giấy chứng nhận lâu bền. Sơn xe đủ màu

TIỂU THUYẾT CỦA ĐUỐC NHÀ-NAM

TRÌNH-THẨM TIỂU-THUYẾT

MỘT KIM CƯƠNG
Người viết: VIÊN-HOÀNH
IX.— Di hòa vì quố!!
Tôi là đứa con-đám thế mà gặp việc rủi ro như vậy, tim thần cũng phải tán loạn!
Người ấy lại ngó tôi rồi nói: — Phải; chú mày là thằng ăn trộm ngu h; chú mày nói. Muốn vào nhà người ta, ít nữa phải đi đường đất trước chớ có lè đầu đem mình

thưa nó mới được. Tôi làm bạn với ông Di-cảnh-thật.....
Người ấy tựa mặt tôi: — Bỏ chớ chết, tao hiểu đưng có kiếm chuyện. Ông Di-cảnh-thật, ông Di-cảnh-thật gì thấy kỳ vậy? Tao có cần gì biết tới ông ấy đâu? Tao chỉ biết ở đây là nhà của ông Di-cảnh-thật hay là tìm hỏi, đại nghiệp-chủ!
Tôi nghe nói chết điển trong bụng, biết rằng tôi lộp chộp nên đã lộn nhà, song cũng làm bộ tỉnh bơ:
— Núi vậy can phở này không phải số 800 sao thấy?
— Đầu phải? Vậy chớ chú mày không có coi số ở đằng trước hay sao? Cán này số 802 tao nói cho chú mày biết. Tao chắc chú mày là một thằng ăn trộm, song mới đi cạy cửa người ta lần đầu nên mới số y như vậy đó!
Tôi thấy người kia hơi đã lớt càu: « đi lộn nhà » đó? Thì có nhà ai mà người ta không hay thì về

— Thưa, tôi mới đi lần thứ nhất! Người ấy nghe tôi nói cười ngắc rôi đáp:
— Thấy chưa, tao nói có sai đâu? Chú mày mới học làm cái nghề này lần thứ nhất và tao chắc chú mày cũng không muốn tài phụng nữa phải không? Là phụng làm sao được? Bỏ tao lột chú mày tao nạp cho lính gác về bắt cho chú mày ở tù một tháng chú mày mới lên.
— Nếu thầy làm như vậy thì tôi nghĩ tới quá! Thầy hãy nghĩ lại mà coi, đã biết tôi là một thằng ăn trộm, tôi vào nhà thầy song đó là tin và y mà đi lộn nhà, chớ lòng tôi không chi quyết lấy trộm đồ thầy, và lại tôi cũng chưa đi đóng tội một món đồ gì của thầy nữa!
— Phải, chú mày là người tử tế. Chú mày chỉ có đi lộn nhà mà thôi phải không? Bọn trộm cắp dựa vào lợi không được lòng các cậu « đi lộn nhà » đó? Thì có nhà ai mà người ta không hay thì về

gạch đồ đạc, bằng rồi Tô trát, bị chúng thóp đầu thì nạn nư, xin lỗi, nói rằng đi lộn nhà, thiệt dễ dàng quá!
— Thưa, tôi đi lộn nhà thiệt, thì 1. Thế mấy chứa mấy miếu tôi cũng đi tìm nữa...
— Không. Với ai thì chú mày gạt được chớ với tao không được, đầu... Bỏ nào tao cũng phải đi chớ, này mà nạp cho có bớt, chớ vì bằng thì chú mày ra, tôi mai chú mày bị làm hại tới người khác nữa!
— Tôi xin thề...
— Dừng thế mất công, không ai tin đâu mà thề. Nãy giờ chú mày nói với tao đều là dối già hết thảy! Chú mày nói rằng đi lộn nhà, mà có bằng có gì không? Chớ theo ý tao thì chú mày đã có có học sót trong nhà ấy, không thấy có món gì xứng đáng, chú mày sợ lờ lợm nên lộn qua nhà, tao mà kiếm chất, rồi ông thần tài hay thần tài linh hơn ông Tô của chú mày, nên chú mày mới bị Tô trát, thầy Tô ở đồng học!

— Trời đất ơi! Bộ chú mày điên hay sao chớ?
— Không điên đâu! Tôi nói thiệt mà. Thầy nghĩ tôi là một thằng ăn trộm ấy là thầy làm... tôi là một người giàu có... tôi là một nhà triệu-phủ đây, nói cho thầy biết.
Người ấy nghe tôi nói coi bộ lấy làm lạ, nên nhìn tôi sống sốt. Tôi bèn đi về gần va, bộ và tướng đầu tôi muốn đánh giết vậy, nên chìa súng ngay mặt tôi và thủ thế cho rành!
— Thưa, khoan...
— Thế nào đi thì đi má?
— Nếu thầy không chịu nghe lời tôi nói thì thầy làm làm! Bày đàng tin kể tôi thôi, hay là muốn diễn-thuyết cho tao nghe? Thôi, đừng nói dài văn làm chi vô ích. Chú mày hãy đi theo tao xuống bót cho rành!
— Thưa, khoan...
— Thế nào đi thì đi má?
— Nếu thầy không chịu nghe lời tôi nói thì thầy làm làm! Bày đàng tin kể tôi thôi, hay là muốn diễn-thuyết cho tao nghe? Thôi, đừng nói dài văn làm chi vô ích. Chú mày hãy đi theo tao xuống bót cho rành!

Chaises Thonet - Giày Giép
Hàng Bạc - Vải mùng
Nước mắm Phú Quốc
Đồ đồng - Tạp hóa Bắc
Thuộc Lào ngon
Phạm-hạ-Huyền
36, rue Sabourain - Télec. 231
SAIGON
Adresse télégraph. « TRANSITA »

